

MÔ ĐUN 9. ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN, KHAI THÁC VÀ SỬ DỤNG THIẾT BỊ CÔNG NGHỆ TRONG DẠY HỌC VÀ GIÁO DỤC HỌC SINH TRUNG HỌC CƠ SỞ/THPT

KHUNG KẾ HOẠCH BÀI DẠY

Trường: THPT

Tổ: Lịch sử - Địa lí

Họ và tên giáo viên: Trần Văn Hoàng

I. YÊU CẦU CẦN ĐẠT

TÊN CHỦ ĐỀ: THẾ GIỚI TRONG VÀ SAU CHIẾN TRANH LẠNH

TÊN BÀI: BÀI 1. LIÊN HỢP QUỐC

Môn học: Lịch sử

Lớp: 12

Thời gian thực hiện: 2 tiết

1. Kiến thức

- Nêu được bối cảnh lịch sử và quá trình hình thành Liên hợp quốc.
- Trình bày được mục tiêu, nguyên tắc hoạt động cơ bản của Liên hợp quốc.
- Nêu được vai trò của Liên hợp quốc trong việc duy trì hoà bình, an ninh quốc tế; thúc đẩy phát triển, tạo môi trường thuận lợi để phát triển kinh tế, tài chính, thương mại quốc tế, nâng cao đời sống người dân; đảm bảo quyền con người, phát triển văn hoá, xã hội.

2. Về năng lực

Năng lực chung: Tự chủ và tự học; Giao tiếp và hợp tác; Giải quyết vấn đề và sáng tạo.

Năng lực đặc thù:

Năng lực tìm hiểu lịch sử: nhận diện được tư liệu lịch sử, biết cách sưu tầm và sử dụng tư liệu.

Năng lực nhận thức và tư duy lịch sử: thông qua việc trình bày bối cảnh, quá trình thành lập, mục tiêu, nguyên tắc và vai trò của Liên hợp quốc.

Năng lực vận dụng kiến thức, kĩ năng: giải thích về vai trò của Liên hợp quốc.

3. Về phẩm chất

- Có ý thức trân trọng vai trò của Liên hợp quốc đối với hoà bình, an ninh, phát triển của thế giới và Việt Nam.
- Bồi dưỡng phẩm chất: khách quan, trung thực, có ý thức tìm tòi, khám phá lịch sử.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Thiết bị dạy học:

Máy vi tính, smartphone, máy chiếu, màn hình tương tác.

Phần mềm: Padlet, nền tảng thiết kế Canva, Quizizz, Google Workspace.

Thiết bị dạy học khác: Bản đồ thế giới.

2. Học liệu:

Học liệu số: Slide bài giảng; Infographic trực quan hoá; Video tư liệu lịch sử.

Học liệu khác: SGK, SBT Lịch sử 12; Phiếu học tập, Tranh ảnh sưu tầm.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

A. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Hoạt động học	Mục tiêu (của HS)	Nội dung hoạt động	PPDH, KTDH	Phương án đánh giá	Phương án ứng dụng CNTT
Hoạt động 1: Đặt vấn đề Trực tiếp (10 phút)	Hình dung nội dung bài học, tạo tâm thế hứng thú.	Quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi về bối cảnh, vị thế của LHQ.	Trực quan, Vấn đáp.	Đánh giá qua câu trả lời trực tiếp.	Trình chiếu hình ảnh, tư liệu qua máy chiếu.
Hoạt động 2: Khám phá 1 (Vấn đề cơ bản về LHQ) Trực tiếp (35 phút)	Nêu bối cảnh, quá trình hình thành, mục tiêu, nguyên tắc hoạt động.	Tìm hiểu bối cảnh, quá trình thành lập và rút ra mục tiêu, nguyên tắc.	Dạy học hợp tác, Thảo luận nhóm, Trực quan.	Đánh giá qua sản phẩm thảo luận nhóm và bảng từ khóa.	Học sinh dùng Padlet để ghi chú từ khóa; GV chiếu Infographic tổng hợp kiến thức.
Hoạt động 3: Khám phá 2 (Vai trò của LHQ) Trực tiếp (20 phút)	Trình bày vai trò của LHQ trên các lĩnh vực (hoà bình, kinh tế, xã hội).	Làm việc nhóm khai thác tư liệu để tìm hiểu 3 nhóm vai trò chính của LHQ.	Dạy học hợp tác, Kỹ thuật chia nhóm.	Đánh giá chéo giữa các nhóm báo cáo.	Sử dụng công cụ trình chiếu để báo cáo kết quả nhóm.
Hoạt động 4: Luyện tập Trực tiếp/Trực tuyến (15 phút)	Củng cố, hệ thống lại toàn bộ kiến thức bài học.	Lập bảng tóm tắt và xây dựng sơ đồ tư duy về LHQ.	Thực hành.	Bảng kiểm tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau.	Làm bài trắc nghiệm nhanh qua Quizizz hoặc lập sơ đồ bằng công cụ số.

Hoạt động 5: Vận dụng	Vận dụng kiến thức giải thích vai trò của LHQ và sưu tầm tư liệu về VN.	Viết bài nhận định vai trò ngăn ngừa chiến tranh và chia sẻ đóng góp của LHQ với VN.	Dạy học dự án.	Đánh giá qua sản phẩm bài viết/trình bày.	Tìm kiếm Internet, nộp sản phẩm qua Google Drive lớp học.
Trực tuyến (Giao về nhà)					

B. CÁC HOẠT ĐỘNG HỌC

HOẠT ĐỘNG 1. ĐẶT VẤN ĐỀ - TRỰC TIẾP

1. Mục tiêu: HS hình dung các nội dung sẽ tìm hiểu, kích thích hứng thú, định hướng nhiệm vụ.
2. Nội dung: Quan sát Hình 1, đọc thông tin Mở đầu để trả lời: Tổ chức được thành lập trong bối cảnh nào? Vì sao LHQ trở thành tổ chức toàn cầu lớn nhất?
3. Sản phẩm: Câu trả lời của học sinh về bối cảnh và lí do LHQ lớn mạnh.
4. Tổ chức thực hiện:

Bước 1. Giao nhiệm vụ: GV chiếu Hình 1, yêu cầu HS quan sát và suy nghĩ trả lời câu hỏi mở đầu.

Bước 2. Triển khai nhiệm vụ: HS dựa vào hiểu biết và thông tin SGK để suy nghĩ.

Bước 3. Tổ chức, điều hành: GV gọi 2 – 3 HS trả lời, các HS khác nhận xét, bổ sung.

Bước 4. Đánh giá, kết luận: GV nhận xét và dẫn dắt vào bài mới về bối cảnh, nguyên tắc, vai trò của LHQ.

HOẠT ĐỘNG 2. TÌM HIỂU MỘT SỐ VẤN ĐỀ CƠ BẢN VỀ LIÊN HỢP QUỐC - TRỰC TIẾP

1. Mục tiêu: Nêu được bối cảnh lịch sử, quá trình hình thành, mục tiêu và nguyên tắc hoạt động cơ bản.
2. Nội dung: Khai thác thông tin mục 1a (Bối cảnh, quá trình) và mục 1b (Mục tiêu, nguyên tắc).
3. Sản phẩm: Các mốc thời gian thành lập LHQ; Các từ khoá về mục tiêu, nguyên tắc hoạt động.
4. Tổ chức thực hiện:

Bước 1. Giao nhiệm vụ: Chia lớp thành các nhóm/cặp đôi. Nhóm 1-4 tìm hiểu quá trình thành lập; Các cặp đôi tìm hiểu mục tiêu, nguyên tắc.

Bước 2. Triển khai nhiệm vụ: HS đọc thông tin, thảo luận. Với nhiệm vụ mục tiêu/nguyên tắc, HS tìm các từ khoá (duy trì hoà bình, bình đẳng, không can thiệp...).

Bước 3. Tổ chức cho học sinh trình bày kết quả và thảo luận: Đại diện các nhóm trình bày về quá trình thành lập (các hội nghị năm 1942, 1943, 1945). Các cặp đôi báo cáo từ khóa mục tiêu, nguyên tắc.

Bước 4. Đánh giá, kết luận: GV chốt các mốc thời gian quan trọng (24-10-1945 là ngày chính thức thành lập). Đối với mục tiêu và nguyên tắc, GV chốt 4 mục tiêu và 6 nguyên tắc theo Điều 2 Hiến chương.

HOẠT ĐỘNG 3. TÌM HIỂU VỀ VAI TRÒ CỦA LIÊN HỢP QUỐC - TRỰC TIẾP

1. Mục tiêu: Nêu và trình bày được vai trò của LHQ trên 3 lĩnh vực: an ninh hoà bình; kinh tế - đời sống; quyền con người - văn hoá xã hội.
2. Nội dung: Thảo luận nhóm 6 người để khai thác thông tin, hình ảnh và tư liệu.
3. Sản phẩm: Bản ghi chú nội dung chính về vai trò của LHQ theo nhiệm vụ được phân công.
4. Tổ chức thực hiện:

Bước 1. Giao nhiệm vụ: Nhóm 1, 2 (An ninh hoà bình); Nhóm 3, 4 (Kinh tế, đời sống); Nhóm 5, 6 (Quyền con người, văn hoá xã hội).

Bước 2. Triển khai nhiệm vụ: Cá nhân đọc tài liệu, ghi ra giấy nội dung chính, sau đó thống nhất cách trình bày trong nhóm.

Bước 3. Tổ chức cho học sinh trình bày kết quả và thảo luận: Gọi đại diện 3 nhóm báo cáo. Các nhóm còn lại bổ sung.

Bước 4. Đánh giá, kết luận: GV tổng hợp và chuẩn hoá kiến thức về 3 nhóm vai trò trọng tâm của LHQ.

HOẠT ĐỘNG 4. LUYỆN TẬP - TRỰC TIẾP / TRỰC TUYẾN

1. Mục tiêu: củng cố, hệ thống lại kiến thức bài học, rèn luyện tư duy lịch sử.
2. Nội dung: Lập bảng tóm tắt và sơ đồ tư duy về LHQ.
3. Sản phẩm: Bảng tóm tắt (bối cảnh, mục tiêu, nguyên tắc) và Sơ đồ tư duy về vai trò của LHQ.
4. Tổ chức thực hiện:

Bước 1. Giao nhiệm vụ: Yêu cầu HS cá nhân hoàn thành 2 bài tập luyện tập.

Bước 2. Triển khai nhiệm vụ: HS hệ thống hoá thông tin để kẻ bảng và vẽ sơ đồ tư duy.

Bước 3. Tổ chức, điều hành: HS tự đánh giá chéo nhau qua "Bảng kiểm tự đánh giá" do GV cung cấp. Gọi 2-3 HS trình bày sơ đồ tư duy.

Bước 4. Đánh giá, kết luận: GV nhận xét, chuẩn kiến thức.

HOẠT ĐỘNG 5. VẬN DỤNG - TRỰC TUYẾN

1. Mục tiêu: Vận dụng kiến thức giải thích vấn đề thực tiễn, phát triển năng lực tự tìm hiểu lịch sử.
2. Nội dung: Đánh giá ý kiến về vai trò ngăn ngừa chiến tranh thế giới của LHQ; Tìm hiểu sự hỗ trợ của LHQ với Việt Nam.
3. Sản phẩm: Bài viết phân tích/Slide trình bày có kèm hình ảnh minh họa.
4. Tổ chức thực hiện:

Bước 1. Giao nhiệm vụ: Nêu 2 câu hỏi vận dụng, yêu cầu thực hiện ở nhà.

Bước 2. Triển khai nhiệm vụ: HS tự tra cứu internet, sách báo, làm việc cá nhân/cặp đôi.

Bước 3. Tổ chức, điều hành: Báo cáo kết quả vào đầu buổi học tiếp theo.

Bước 4. Đánh giá, kết luận: GV đánh giá mở, ghi nhận các nỗ lực sưu tầm (như các chương trình UNDP, UNICEF hỗ trợ Việt Nam).

PHỤ LỤC MÔ TẢ THEO YÊU CẦU MÔ ĐUN 9

1. Xây dựng học liệu số phục vụ cho một hoạt động học (Ứng dụng cho Hoạt động 2)

Tên học liệu: Bản đồ họa thông tin (Infographic) "Mục tiêu và Nguyên tắc hoạt động của Liên hợp quốc".

Hình thức xây dựng: Thiết kế đồ họa với tỉ lệ 16:9 độ phân giải cao để tối ưu hiển thị trên màn hình chiếu/tivi lớp học. Lựa chọn phong cách thiết kế phẳng (Flat Design) với layout tinh gọn, mang tính thẩm mỹ kỹ thuật tối giản, chuyên nghiệp. Nội dung chữ chất lượng, đi kèm các biểu tượng (icon) đại diện cho từng nguyên tắc (ví dụ: cán cân công lý cho bình đẳng chủ quyền, hình ảnh chim bồ câu cho giải quyết hoà bình).

Công cụ: Canva hoặc các phần mềm thiết kế chuyên dụng.

2. Mô tả cách sử dụng học liệu số trong hoạt động dạy học

Sử dụng ở Bước 4 (Đánh giá, kết luận) của Hoạt động 2:

Sau khi học sinh đã thảo luận và đưa ra các cụm từ khoá về mục tiêu và nguyên tắc, giáo viên sẽ sử dụng file Infographic này chiếu lên màn hình trung tâm.

Giáo viên không hiển thị toàn bộ nội dung cùng lúc mà sử dụng hiệu ứng xuất hiện tuần tự (animation) cho từng mục tiêu, từng nguyên tắc tương ứng với việc tổng kết, chốt lại ý đúng từ câu trả lời của học sinh. Sự kết hợp giữa màu sắc thanh lịch và bố cục trực quan của Infographic giúp học sinh lớp 12 dễ dàng ghi nhớ một hệ thống lý thuyết có tính pháp lý không kém. Giáo viên có thể gắn mã QR trên slide để học sinh tải trực tiếp Infographic về máy làm tài liệu ôn tập cá nhân.

C. HỒ SƠ DẠY HỌC

File bài giảng số (PowerPoint/Canva presentation).

File Infographic tóm tắt kiến thức.

Bảng kiểm tự đánh giá (định dạng PDF/Word in sẵn hoặc dùng Google Forms).

Video tư liệu lễ kí kết Hiến chương.

IV. ĐIỀU CHỈNH SAU BÀI DẠY (NẾU CÓ)